

Kad nepietiek ar darīšanu vien, bet gribas izcilu rezultātu

Nu jau tas retajam vairs ir noslēpums, ka Latvijā ir vērojams akūts dabaszinātņu un valodu skolotāju trūkums. Arvien samazinās šo nozaru absolventu skaits, kuri pēc studijām izvēlas veidot savu karjeru pedagoģijas jomā, tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi meklēt alternatīvas, lai piesaistītu talantīgus, motivētus profesionāļus izglītības jomai. Jāatzīst, ka Latvija nav vienīgā valsts, kur tik satraucoša situācija dabaszinātņu, jeb kā nu jau plaši to pazīst no angļu valodas, STEM (science, technologies, engineering, mathematics) jomā. Jau vairākus gadus satraukuma pilnas balsis par šo jautājumu skan gan Eiropā, gan ASV. Pēc OECD datiem skolotāju vidējais vecums Latvijā ar katru gadu palielinās. 64% pedagogu skolās ir vecumā no 40 līdz 60 gadiem, no tiem vairāk nekā 10% ir vecāki par 59 gadiem. Skolotāji vecumā līdz 30 gadiem ir vien 8%.

Programma *Iespējamā misija* (IM) jau desmit gadus piesaista, atlasa un darbam Latvijas skolās sagatavo talantīgus augstskolu absolventus, kuri visticamāk ar savām zināšanām un pieredzi izglītības sektorā nenonāktu, ja nebūtu IM piedāvājuma. Desmit gadu laikā ar IM atbalstu Latvijas skolās darbu uzsākuši teju 170 jaunie skolotāji. Vairāk nekā 73% mūsu absolventu turpina darbu izglītības sektorā arī šobrīd, tie ir četri skolu direktori, astoņi direktora vietnieki, 20 ir iesaistīti projekta Skola2030 īstenošanā, izveidotas divas jaunas skolas - *Domdaris* un Cēsu jaunā skola. Pateicoties privātā sektora ziedotajiem līdzekļiem, vairāk nekā 2.8 miljonu eiro apmērā, IM 10 gadu laikā ir uzkrājusi unikālu pieredzi jauno skolotāju piesaistē, atlasē un praksē balstītas mācību programmas izveidē, īstenošanā.

Decembrī ir sākusies pieteikšanās dalībai *Iespējamās misijas* mācību programmai, kas darbojas, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītību katram bērnam Latvijā, radot nepieciešamās pārmaiņas klasēs, skolās un sabiedrībā. Tiek aicināti ķīmiķi, fiziķi, matemātiķi un valodu jomās strādājošie, kuri jūt, ka nav pareizajā vietā un vēlas mācīties un mācīt. Mēs piedāvājam praksē balstītas mācības un atbalstu tiem, kuri vēlas augt paši un ar savu darbu veidot Latvijas tagadni un nākotni. Arī Tu, Tavs kolēģis, draugs, tuvinieks var ķerties pie darba, lai palīdzētu celt izglītības kvalitāti Latvijā! Izvēlies un piesakies: <http://www.iespejamamisija.lv/piesakies/>

Tiek aicināti pieteikties pēdējo kursu studenti un jaunie speciālisti, īpaši no dabaszinātņu, matemātikas un valodu jomām, kuriem ir vismaz bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā izglītība mācību priekšmetam atbilstošā jomā (mācību priekšmeta saturs apgūts vismaz 6 KP apjomā).

IM piedāvā ar skolotāja darbu apvienojamu mācību programmu, kas ļauj dažādu jomu profesionāļiem, piemēram, inženieriem, ķīmiķiem, tulkiem, tulkotājiem, filologiem u.c. ar IM atbalstu kļūt par skolotājiem. Lai kļūtu par dalībnieku, ir jāiztur četru kārtu atlase, kurā uz vienu vietu kandidē vidēji astoņi pretendenti. Tādā veidā tiek gūta pārlicība, ka tikai labākie, mērķtiecīgākie un zinošākie savu jomu speciālisti nonāk skolās. Ik gadu dalībai programmā piesakās aptuveni 400 pretendentu, bet dalību programmā vasaras vidū uzsāk ap 25. Līdz ar to šis atlases filtrs tuvu līdzinās tam, kāds tas ir Somijā, kas tiek uzskatīta par mūsdienu izglītības sistēmas pirmrindnieci. Somijā uz pedagoģijas studijām konkurence ir

vidēji 8 uz vienu vietu, kas palīdz skolotāju rindās nokļūt pašiem labākajiem un spēcīgākajiem, tādā veidā bērniem tālāk nododot kvalitatīvu izglītību.

IM mācību programma ir veidota, ņemot vērā pētījumus un starptautisku pieredzi. Viens no skolotāju sagatavošanas stūrakmeņiem ir regulāra un darba vidē balstīta atbalsta sniegšana, tāpēc IM ir izstrādājusi modeli, kurā, papildus mācību programmā apgūtajām zināšanām, jaunais skolotājs saņem atbalstu no pieredzējuša kolēģa skolā - mentora un programmas darbinieka - kuratora, kurš ik nedēļu seko skolotāja izaugsmei, vairākas reizes semestrī vēro stundas, sniedz izvērstu atgriezenisko saiti un atbalstu mērķtiecīga mācību procesa plānošanā un īstenošanā. Jaunie skolotāji apgūst pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu "Iespējamās misijas Līderības attīstības programma", kas 2015. gada februārī saskaņota Izglītības un zinātnes ministrijā.

Iespējamās misijas darbs aizvadītajos 10 gados ir bijis atzinīgi novērtēts izglītības sektorā, kā arī ar vairākām balvām, tai skaitā, Ministru kabineta balvu 2013. gadā un Eiropas Pilsoņu balvu šogad. Skolas augstu novērtē IM skolotāju darbu, par ko liecina skolu interese par IM skolotāju piesaisti darbam savās skolās. 2018. gada pavasarī 77 skolas pieteica kopumā 155 vakances 2018./2019. mācību gadam.

IM stiprā puse ir spēcīga atlase un praksē balstītas pedagoģijas un līderības mācības, kā arī sadarbība ar līdzīgām programmām visā pasaulē. IM ir daļa no starptautiskā tīkla *Teach For All*, kurā darbojas 46 līdzīgas organizācijas dažādās valstīs. Lielākā daļa šo organizāciju saņem valsts līdzfinansējumu. Uzkrātā vērtīgā pieredze jauno skolotāju sagatavošanā un inovatīvu ideju integrēšanā Latvijas izglītības vidē palīdz, lai darbam Latvijas skolās un izglītības sistēmā arī turpmāk nodrošinātu vairāk jaunus un talantīgus dabaszinātņu un valodu skolotājus.

IM vēlas vēl palielināt dalībnieku skaitu, cerībā šo programmu īstenot sadarbībā ar Latvijas valsts augstskolām, lai uzkrāto pieredzi integrētu skolotāju un izglītības vadītāju sagatavošanas programmās, dodot iespēju arvien lielākam skolēnu skaitam nodrošināt kvalitatīvu, mūsdienīgu izglītību.

Ir sākusies pieteikšanās dalībai *Iespējamās misijas* mācību programmai, kas darbojas, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītību katram bērnam Latvijā, radot nepieciešamās pārmaiņas klasēs, skolās un sabiedrībā.
<http://www.iespejamamisija.lv/piesakies/>

Kopā celsim izglītību Latvijā!